

NUOHOOJA –TURVALLISUUDEN, YMPÄRISTÖNSUOJELUN JA PUHTAAN SISÄILMANASIAINTUNTIJA

Nuohousta on kautta aikojensuoritettu, jotta savuhormeihin ja tulisijoihin kertyvä palamisjäte eiaiheuttaisi tulipalon vaaraa. Paloturvallisuuden lisäksi nuohoustoiminnantavoitteena on energian taloudellinen käyttö (energiansäästö) sekä ympäristönsuojelu ja ihmisten terveys ja hyvinvointi.

Palonehkäisy

Tulisijojen käytön suurimmatvaarat ovat tulipalovaara ja häikämyrkytys. Tulisijan väärä käyttö on yleensäsynä onnettomuuksiin. Esimerkiksi huono polttoaine ja riittämätön palamisilmaaiheuttavat tulisijan pikeentymisen ja nokeentumisen. Tästä voi olla seurauksenank. nokipalo, jossa savukanaviin ja savupiipun pinnoille tiivistynyt noki japiki syttyvät palamaan. Nokipalo on erittäin vaarallinen sillä kuumuussavuhormissa voi nousta huomattavasti. Nokipalossa on sen tähden vaaranasavuhormin halkeaminen ja tulipalon leviäminen hormiston lähellä oleviinsyttyviin rakenteisiin.

Nuohooja huolehtii kiinteistönpaloturvallisuudesta tarkastamalla ja puhdistamalla tulisijat ja savuhormit sekä ilmanvaihtolaitteistot. Nuohouksen yhteydessä nuohooja tarkastaa tulisijoihin jahormeihin liittyvät suojaetäisyydet sekä myös tikkaiden ja nuohoustelineidenkunnan. Nuohooja ilmoittaa havaitsemistaan vioista ja puutteista kiinteistönomistajalle tai haltijalle sekä opastaa ja neuvoo tulisijan käyttäjiä. Josnuohooja havaitsee tulisijoissa ja savuhormeissa vikoja tai puutteita, joistavoi aiheutua tulipalon vaara, on hänen ilmoitettava niistä kirjallisesti myösalueen pelastusviranomaiselle.

Kun nuohooja suorittaa työnsähuolellisesti ja hyvien työtapojen mukaisesti, tulisijan käyttäjä voi luottaasiin, että nuohoojan käynnin jälkeen hänen tulisijansa ja savuhorminsa ovatpuhdistetuilta ja tarkastetuilta osin turvallisia ja käyttökunnossa. Kiinteistöjen hyvä paloturvallisuustaso johtuu merkittävältä osalta siitä, että säännöllisesti hoidetulla nuohoustoiminnalla on tulisijoista ja savuhormeista aiheutuvat palovahingot kyetty tehokkaasti ehkäisemään.

Asuinrakennusten ja niihinpalo- ja henkilöturvallisuuden kannalta rinnastettavien kohteidenpaloturvallisuutta valvotaan palotarkastuksilla. Palotarkastusaikavälistäpäätää pelastuslaitos. Palotarkastusvälit ovat useinkin varsin pitkiä, koskapalotarkastusohje sallii jopa 10 vuoden välin. Asuinrakennusten palotarkastustentavoitteena on asumisen turvallisuuden ylläpitäminen ja parantaminen sekä tulipalojen ja muiden onnettomuuksien aiheuttamien henkilö- ja omaisuusvahinkojen ehkäiseminen. Tavoitteeseen pääsemiseksi on tarpeellista antaa muun kuntalaisille tarkoitetun valistuksen ja neuvonnan lisäksi opastustaja neuvontaa myös palotarkastuksen yhteydessä, todetaan palotarkastusohjeessa. Kun pelastuslaitoksille onannettu mahdollisuus asuinrakennusten ja niihin henkilö- ja paloturvallisuuden kannalta rinnastettavien rakennusten palotarkastusvälien pidentämiseen ainakymmeneen vuoteen saakka, pelastuslaitokset ovat tätä oikeutta myös käyttäneet, koska niillä ei ole riittävästi henkilöstöresursseja hoitaa palotarkastuksia. Siksi onkin erittäin tarpeellista, että palotarkastusten välillä nuohooja käytarkastamassa kiinteistöjen paloturvallisuuden tilaa. Asiaan perehtyneen ammattilaisen säännöllinen käynti kiinteistössä lisää kiinteistön omistajanturvallisuutta ja kohottaa kunnassa vallitsevaa palo- ja henkilöturvallisuustasoa.

Tulisijojenasiantuntija

Ammattitaitoinen nuohooja on oivaasiantuntija tulisijan hankkijalle, kun hän aikoo ostaa kotiinsa uudentulisijan. Paikkakunnalla toimiva nuohooja auttaa löytämään oikeanlämmityslaitteen ja -tavan. Hän tarkastaa, että savuhormi on oikean kokoinen jatiivis sekä paloturvallinen kaavailtuun käyttötarkoitukseen. Hän tarkastaa myös, että huonetilaan, johon tulisija on suunniteltu, tulee riittävästikorvausilmaa, jotta tulisija toimisi moitteettomasti.

Kiinteistön vaihtaessa omistajaakannattaa uuden omistajan ottaa yhteys paikalliseen nuohoojaan. Hänelle on vuosien mittaan tallentunut tietoa kiinteistössä tapahtuneista muutoksista sekä tulisijojen ja savuhormien kunnosta. Vanhemmissa taloissa savupiipun jatulisijojen kuntotarkastus on yhtä tärkeää kuin sähkölaite- jakosteuskartoituskin. Mikäli kiinteistön lämmitystapa muutetaan tai otetaankäyttöön "reservissä" olleita tulisijoja tai hormoneja, on syytä pyytää nuohoojatarkastamaan laitteiden kunto ennen niiden käyttöönottoa.

Nuohooja osaa neuvoa ja antaaohjeita vanhojen savuhormien ja tulisijojen oikeasta käytöstä ja korjauksestasekä uusien rakentamisesta.

Lisäksi on todettava, ettäpiirinuohoojan kautta ovat tulleet viranomaisten tietoon myös lukuisatpaloturvallisuutta vaarantavat rakenne-, tulisija-, hormi- ja muut muutokset,joita kiinteistön omistajat ovat tehneet ilman viranomaisten lupaa.

Energiansäästö jaympäristönsuojelu

Tulisijojen oikeaoppinen käyttöön myös taloudellisesti merkittävää.

Keskuslämmityskattilan säännöllinen nuohousalentaa kiinteistön lämmityskustannuksia. Kattilan tulipintoihin kertynyt nokija tuhka muodostavat eristävän kerroksen kattilan tulipinnoille ja näin estyyylämmön siirtyminen veteen aiheuttaen kattilan hyötysuhteen alenemisen.Polttoaineen kulutus lisääntyy nokikerroksen vahvuuden kasvaessa.

Useimmissa pientalokattiloissa joohtkin nokikerros kattilan tulipinnoilla nostaa lämmityksen energiakulutustanoen koostumuksesta riippuen 5 %:sta (lentotuhka) - 15 %:iin (kiinteäpikentymä). Kolmen tuhannen öljylitran vuosikulutuksella tämä merkitsee 150 –450 öljylitran säästöä vuodessa.

Kattilan hoito on yksi tärkeimpiäja yksinkertaisimpia kustannusten pienentämiskeinoja. Säännölliselläkattilanpuhdistuksella jokainen lämmittäjä säästää ja samalla kattilan käyttöikäkasvaa. Säästävällä energiankäytöllä on myös kauaskantoinen ekologinen merkitys:se vähentää ympäristöhaittoja ja vaikuttaa tulevaan hyvinvointiin.

Jokainen voi itse puhdistaa kattilansa, mutta ammattimiehen, nuohoojan taidoilla ja välineillä kattilantulipinnat puhdistuvat tehokkaasti ja vaivattomasti ja niin, ettei tarvitseliata itseään.

Nuohooja tarkastaa myöspuhdistustyön yhteydessä toimivatko laitteet oikein. Hän osaa myös kertoa, onkosyytä kääntyä öljypoltinhuoltajan puoleen. Palamistapahtuman seurantaanliittyvällä savukaasujen mittauksella voidaan selvittää palamishyötysuhtetasekä huollon tarvetta. Tulisijojen ja savuhormien puhdistaminen vähentääpolttoaineen kulutusta sekä edistää täydellistä palamista, mikä vähentää myöshaitallisia ympäristöpäästöjä. Säännöllisesti huolletut ja hyvin hoidetutlaitteet toimivat luotettavasti ja ympäristöystävällisemmin.

Ilmanvaihdonasiantuntija

Monillekin tuttu, perinteinenkuva nuohoojasta ei enää tänä päivänä vastaa todellisuutta.

Ns. mustannuohouksen osuus nuohoojan työssä on vuosi vuodelta vähentynyt etenkinasutuskeskuksissa. Tilalle on tullut yhä lisääntyvässä määrinilmanvaihtolaitteistojen puhdistustöitä sekä ilmapurtojen mittaus- ja säätötoimenpiteitä. Nämä toimet vähentävät ilmanvaihtolaitteistojen korjaus- ja huoltokuluja sekä pidentävät niiden käyttöikä.

Sisäilman epäpuhtaudet ovatperäisin mm. rakennus- ja sisustusmateriaaleista sekä ihmisen omasta toiminnastaja ulkoilmasta. Ilmanvaihtokanaviin kertyy ajan mittaan epäpuhtauksia kutenpölyä, siitepölyä, mikrobeja, homesieniä, savu-, käry- ja kemikaalijäämiä.

Myöskanaviin päässyt kosteus levittää epäpuhtauksia. Puutteellinen tai epätarkastisäädetty ilmanvaihto huonontaa sisäilmaa. Epäpuhdas sisäilma vaikuttaa suoraanterveyteen, työtehoon ja viihtyvyyteen. Taloudelliseltakin kannaltaviihtyvyyshaitat ovat merkittäviä alentuneen tuottavuuden vuoksi.

Esimerkiksi energiansäästö,hygienia ja asumisviihtyvyys vaativat osalle ilmanvaihtolaitoksia jatkuvaa,säännöllistä puhdistusta, säätöä ja huoltoa. Sisäilmayhdistys suosittelee,että tiloissa, joissa ihmiset oleskelevat, mm. asunnoissa ja toimistoissa,tulisi ilmanvaihtolaitteistot tarkastaa vähintään viiden vuoden välein jappuhdistaa, mikäli niissä on havaittavissa epäpuhtauksia.

Ilmanvaihtolaitteistossa onkuitenkin osia mm. suodattimet, jotka on syytä tarkastaa, puhdistaa tai vaihtaauseammin, jopa muutaman kuukauden välein. Suodattimien kohdalla aikaväli riippuuäysin siitä, miten nopeasti ne likaantuvat. Toimenpidevälin saa selvilleparhaiten seuraamalla itse kunkin suodattimen likaantumista.

Likaantumiseenvaikuttavat mm. kohteen sijainti, ympäristön saasteet, vuodenaika.

Nuohoojan ammattikuvamuuttuu

Elämme tänä päivänä erittäinnopeasti muuttuvassa ja ennen kaikkea teknillistyvässä maailmassa. Yhteiskunnanrakennemuutokset vaikuttavat myös nuohoojen ammattikuntaan. Nuohousalanammattilaisten tulee yhä täyttää työssään lain asettamat velvoitteet, muttaammattinkuva on muuttumassa enemmän tiedottavaksi ja erilaisia palveluja myyväksiyrittäjäksi. Yhteiskunnassa tapahtuvat muutokset vaikuttavat yritystoiminnanharjoittamiseen ja vaativat alalla työskenteleviltä laatujärjestelmienrakentamista, erikoistumista ja uudelleen kouluttautumista toimenkuvanmuuttamiseksi ajan haasteita ja tarpeita vastaaviksi.

Lämmityslaitteiden tekninenkehitys on nopeaa. Hyvä tulisija ei kuitenkaan yksin riitä takaamaan korkeaahyötysuhdetta, vaan oikea käyttötapa ja tarkoitukseen sopiva lämmityslaite ovatyhtä tärkeitä. Nuohoustoimen asiakkaiden neuvonnan ja opastuksen merkitystuleekin yhä korostumaan. Se on olennaista jotta kokonaisvaltaisten puhdistustenja huoltojen sekä erilaisten hienosäätölaitteiden avulla saavutettu hyötysaataisiin käyttäjien eduksi.

Nuohoojen käynnitkiinteistöissä ovat harventuneet. Kaukolämpö, sähkölämmityksen lisääntyminen,tulisijojen rakenne ja käyttötapojen muutos ovat siirtäneet nuohous- jappuhdistustarpeen sellaisiin kohteisiin missä paloturvallisuus, energiansäästö,hygienia ja asumisviihtyvyys sitä vaativat.

Palonehkäisyyden liittyvät tehtävät ovat tulevaisuudessakin keskeinen osa nuohoustoimea. Alan tehtäväkenttään kuitenkin jatkuvasti laajenemassa siten, että nuohoojan hoidettavaksi tulee enemmän myös tulisijoihin ja ilmanvaihtojärjestelmiin liittyviä energiataloudellisia ja ympäristönsuojelutehtäviä. Perinteisten puhdistustehtävien rinnalla on jo nyt lämmityslaitteiden ja ilmanvaihtonmittaus-, säätö-, ja suunnittelutehtäviä.

Alan ammattikuvaa laajentavat teknistävät myös kiinteistöjen sisäilman laadun parantamiseen ja valvontaan liittyvät tehtävät. Ilmanvaihtoala elää nopeakehityksen aikakautta. Tietotekniikan avulla voidaan mm. laatia tarkat ilmanvaihtosuunnitelmat ja testata eri laitteiden sopivuus ilmanvaihton kokonaisuuteen. Alalla esiintyy myös enenevässä määrin kilpailua. Nuohoojien siten jatkuvasti pysyttävä kehityksessä mukana ja kehitettävää ammattitaitoaan. Tavoitteena on kaikkien ilmanvaihtolalla työskentelevien yhteistyön tehostaminen. Nuohousalan ammattilaisilla on paljon sellaista tietoa ja taitoa paloturvallisuudesta, energiansäästöstä, työsuojelusta ja asumisviihtyvyydestä, jota voisi paremmin hyödyntää jo rakennuksen suunnittelu ja rakentamisvaiheissa. Tästä voisi syntyä huomattavakin kustannussäästöjä rakentamisessa sekä puhdistus- ja huoltokustannuksissa kiinteistön omistajille.

Nuohooja löytyyläheltä

Lähes jokaisella paikkakunnalla toimii nuohooja. Jos nuohoojan yhteystiedot puuttuvat, kunnanpelastusviranomaiset neuvovat. Nuohoojalta kiinteistön omistaja saavaivattomasti mm. tulisijojen ja savuhormien nuohoukset sekä lämmityskattiloiden puhdistukset ja hyötysuhdemittaukset, savuhormien tiiviyskokeet, korjaukset jasisäpiippujen asennukset sekä hormien videokuvaukset. Lisäksi nuohoojalta saailmanvaihtojärjestelmien tarkastukset ja puhdistukset, mittaukset, säädöt, huollot, suodattimien vaihdot ja kanavien videokuvaukset. Häneltä saa myös erilaisia asiantuntijapalveluja, neuvontaa ja opastusta lämmitykseen sekä ilmanvaihtoon liittyvissä asioissa.

Lisätietoja:

Nuohousalan Keskusliitto ry
Katajanokankatu 3 B 9
00160 HELSINKI
Puh. (09) 6844 160
info@nuohoojat.fi
www.nuohoojat.fi.